

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317217230
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1317217230.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudkýň JUDr. Ivany Štíftovej a Mgr. Daniely Drnákovéj, v spore žalobcu: D. A. F., Z. XX.X.XXXX, Q.C. XX/XX, V., J. J., zastúpeného Advokátska kancelária Consiliaris, s. r. o., Ružová dolina 8, Bratislava, IČO: 47 248 301, proti žalovanej: F. P. F., Z. XX.X.XXXX, P. X, B., T. pre L.: E.Á. XX/XX, X., o zaplatenie 3.621,68 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 60C/55/2017-157, zo dňa 15.11.2019, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanej priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaná má proti žalobcovi nárok náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 6.10.2017 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 3.621,68 eura titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.8.2003 uzatvoril so žalovanou manželstvo, ktoré bolo Okresným súdom Bratislava III v konaní pod sp. zn. 38P/13/2015 rozvedené rozsudkom zo dňa 27.9.2016 na návrh žalovanej, z ktorého návrhu vyplynula skutočnosť, že žalovaná zrealizovala v období od mesiaca 9/2014 do 9/2015 neoprávnené výbery finančných prostriedkov, resp. neoprávnené transakcie z bankového účtu žalobcu č. XXXXXXXXXXXXXXX vedného v spoločnosti B. T. (ďalej aj len ako „bankový účet“), ktorého výlučným vlastníkom ako aj peňažných prostriedkov na ňom je žalobca. Peňažné prostriedky na bankovom účte nadobudol žalobca výhradne dedením, resp. transformáciou zdedeného majetku, a teda nepatrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalobca dňa 8.10.2015 z výpisu z bankového účtu zo dňa 8.10.2015 zistil, že žalovaná zrealizovala v danom období neoprávnené výbery finančných prostriedkov, resp. neoprávnené transakcie vo výške 33.432,98 eura, pričom výbery a transakcie vykonávala až do momentu, pokiaľ boli na bankovom účte finančné prostriedky. Dňa 18.8.2017 bol žalobcovi doručený list od žalovanej označený ako „Výzva na uhradenie zostatku kúpnej ceny,“ v ktorom žalovaná žalobcu vyzvala na uhradenie kúpnej ceny vo výške 29.811 eur v zmysle príslušných ustanovení Kúpnej zmluvy zo dňa 9.11.2016 uzatvorenej medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovanou ako predávajúcim. V nadväznosti na doručenú výzvu žalobca v súlade s § 580 Občianskeho zákonníka jednostranným právnym úkonom započítal svoje vzájomné pohľadávky voči žalovanej, a to v rozsahu v akom sa vzájomne kryjú a v dôsledku účinkov tohto zápočtu pohľadávka žalovanej zanikla v rozsahu 29.811 eur a pohľadávka žalobcu v rozsahu 29.811 eur. Žalobca zároveň vyzval žalovanú listom zo dňa 24.8.2017 k vydaniu bezdôvodného obohatenia, ktorým je po vzájomnom započítaní pohľadávok zostatok finančnej

hotovosti vo výške 3.621,98 eura, ktorú výzvu prevzala žalovaná dňa 25.8.2017 a do dnešného dňa žalobcovi bezdôvodné obohatenie nevydala, toto bezdôvodné obohatenie žiada žalobca v súlade s § 451 Občianskeho zákonníka vydať.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním za preukázané, že sporové strany uzatvorili manželstvo dňa 30.8.2003. Dňa 28.1.2015 žalovaná opustila spoločnú domácnosť, ktorú dovtedy zdieľala so žalobcom a dňa 15.1.2015 podala návrh na rozvod manželstva. O návrhu na rozvod manželstva bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 27.9.2016, č. k. 38P/13/2015-208, právoplatným dňa 14.11.2016, ktorým súd manželstvo žalobcu a žalovanej rozviedol, a z odôvodnenia rozsudku zistil, že ako hlavnú príčinu rozvratu súd uvádza diametrálne odlišnú povahovú výbavu oboch manželov, rozdielne predstavy o manželskom spolužití, o postavení druhého manžela v partnerskom súžití ako aj o smerovaní spoločného života, čo viedlo k vzájomnému citovému odcudzeniu manželov a ukončeniu spolužitia, ktorý je sprevádzaný nezáujmom o jeho udržanie. Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia a ÚPP k maloletej na čas do rozvodu zo dňa 26.11.2015 súd prvej inštancie zistil, že žalovaná uviedla, že „Nemala som peniaze, s ktorými by som mohla voľne disponovať. Napr. ak som vybrala z bankomatu 1.500 eur, 1.400 som vrátila odporcovi. To mu dávalo pocit nadvlády nado mnou a kým som pred rokom nenabrala odvalu a nevybrala 15.000 eur zo spoločného účtu v Rakúsku, bol spokojný, lebo vedel, že bez peňazí odísť nemôžem... Moju debetnú a kreditnú kartu však začiatkom októbra nechal odporca zablokovať, resp. nahlásil ako stratenú/odcudzenú, čím ma s dcérou absolútne odrezal od financií...“. Vo výpisoch z bankového účtu č. XXXXXXXXXXXXXXXX banky B. T. za obdobie 1.10.2014 až 29.9.2015, ktoré žalobca predložil, žalobca vyznačil, bez bližšej špecifikácie a zdôvodnenia, rôzne vybrané debetné operácie na bankovom účte. Výzvou žalovanej zo dňa 27.7.2017 vyzvala žalovaná žalobcu na úhradu zostatku kúpnej ceny na základe kúpnej zmluvy na nehnuteľnosť (spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/6) vo výške 29.811 eur, vrátane zmluvnej pokuty. Žalobca v odpovedi na list žalovanej zo dňa 24.8.2017 vyzval žalovanú k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške 3.621,98 eura, po vykonaní jednostranného zápočtu pohľadávky žalobcu vo výške 33.432,98 eura voči žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu výberov finančných prostriedkov realizovaných žalovanou z bankového účtu, s pohľadávkou žalovanej vo výške 29.811 eur voči žalobcovi z titulu doplatenia kúpnej ceny podľa kúpnej zmluvy zo dňa 9.11.2016. Výzva bola žalovanej doručená emailom dňa 25.8.2017. Žalovaná v odpovedi adresovanej právnenému zástupcovi žalobcu zo dňa 29.9.2017 uviedla, že pohľadávka žalobcu neexistuje, výbery boli realizované oprávnené a nejde o bezdôvodné obohatenie, pričom aj keby napíňali, väčšia časť pohľadávky by podľa § 107 Občianskeho zákonníka bola premlčaná 9.5.2017. Nárok žalobcu považuje za fiktívny, nespĺňajúci predpoklady na započítanie, nakoľko sa nejedná o vzájomnú pohľadávku ani kompenzačnú námietku. Z kópií kariet, ktorých existenciu žalobca nijak nerozporoval, súd prvej inštancie zistil, že kreditná karta V. Č.. XXXX XXXX XXXX XXXX platná do 07/2015 a T. M. Č.. XXXX XXXXXX XXXXX platná do 05/2015 sú vydané na meno žalovanej. Z internetových výpisov z bankového účtu žalovanej č. Q. za obdobie 1.9.2014 až 30.9.2015, ktoré žalobca tiež nijak nerozporoval, je zrejmé, že žalovaná hradila platby z tohto účtu v prospech dodávateľov médií a služieb B., Q., I., Q., R., X.) a platby za náklady maloletej dcéry F.. V predložennom sumári mesačných a ročných výdavkov žalovanej, ktoré predložila aj v konaní o rozvod manželstva, vyčíslila žalovaná ročný sumár jej výdavkov na sumu 38.617,65 eura. Z dedičských osvedčení vydaných v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. D/606/2001, Dnot 52/2004; 1D156/2005, Dnot 87/2005 a 2D/575/2008, Dnot 7/2008 súd prvej inštancie zistil, že žalobca bol dedičom po poručiťke D.. B. F. popri synoch poručiťky. V zápisnici o pojednávaní zo dňa 27.7.2016 žalobca ako odporca uviedol, že nepoberá pravidelný príjem, financuje svoje potreby a potreby svojej rodiny z majetku, z dedičstva po svojich rodičoch a zosnulej prvej manželke, resp. z prostriedkov pochádzajúcich z transformácie tohto majetku. Z rozhodnutí žalovanej ako jediného spoločníka spoločnosti Advocatus Martinková s.r.o. vyplýva, že spoločnosť v rokoch 2010 až 2012 vytvorila zisk, ktorý po doplnení povinných fondov a úhrade strát bol vyplatený žalovanej ako jedinému spoločníkovi vo výške 41.254,42 eura za rok 2010, vo výške 10.963 eur za rok 2011 a vo výške 12.461 eur za rok 2012.

4. Po právnej stránke ozrejmil, že ustanovenie Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení je konštruované ako záväzkový vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho sa niekto obohatil. Samotné bezdôvodné obohatenie je konštruované ako predmet plnenia, ktorý sa má vydať tomu, na úkor koho bolo získané. V § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka je vyjadrená všeobecná zásada, že ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí toto obohatenie vydať. Na základe toho vzniká záväzkový vzťah medzi tým, kto sa bezdôvodne obohatil, ktorý je povinný

bezdôvodné obohatenie vydať, a medzi tým, na úkor koho sa niekto obohatil, ktorý má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, aj keď to zákon výslovne neustanovuje. Ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakotvuje štyri formy bezdôvodného obohatenia, a to majetkový prospech získaný (i) plnením bez právneho dôvodu, (ii) plnením z neplatného právneho úkonu, (iii) plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol a (iv) z nepoctivých zdrojov.

4.1 V prípade majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu ide o také plnenie, kde od začiatku nebol právny dôvod na plnenie. To znamená, že sa plnilo, hoci chýbala právna skutočnosť (zväčša dohoda, zmluva), na základe ktorej sa spravidla plní. V takomto prípade však treba preskúmať, či nedošlo ku konkludentnému uzavretiu zmluvy, ak druhý účastník plnenie akceptoval a poskytol protiplnenie. Takýto postup je možný len vtedy, keď zmluvu možno uzavrieť v akejkoľvek forme.

4.2 Občiansky zákonník formou bezpodielového spoluvlastníctva upravuje spoločenstvo vlastníckych práv manželov k veciam, ktoré nadobudli počas trvania manželstva, bez určenia podielu na vlastníckom práve k spoločnej veci. Bezpodielovosť účasti na výkone spoluvlastníckych práv a povinností je preto jedným z pojmových znakov tohto spoluvlastníctva medzi manželmi. Ďalším je zásada rovnoprávnosti manželov a zásada spoločnej a rovnakej účasti na nadobúdaní práv. Vznikom manželstva vzniká aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov ku všetkému, čo môže byť predmetom vlastníctva fyzickej osoby a čo manželia, resp. niektorý z nich, nadobudli za trvania manželstva, okrem výnimiek uvedených v ustanovení § 143 a 143a Občianskeho zákonníka. Vznik, trvanie a zánik bezpodielového spoluvlastníctva sú teda zásadne podmienené vznikom, trvaním a zánikom manželstva. Ide o právny vzťah, ktorý existuje v nerozlučnej spojitosti s manželstvom, zákon nevyžaduje, aby manželia spolu fakticky žili a tvorili spoločnú domácnosť. Predmetom bezpodielového spoluvlastníctva sú všetky hmotné veci (hnuteľné i nehnuteľné), ktoré nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou (i) vecí získaných dedičstvom, (ii) vecí získaných darovaním, (iii) vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a (iv) vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka. Do bezpodielového spoluvlastníctva nepatrí ani majetok, ktorý nadobudol niektorý z manželov pred uzavretím manželstva. Rozhodujúcim pre posúdenie masy bezpodielového spoluvlastníctva bude okamih vzniku vlastníctva v právnom slova zmysle k získanej veci, a nie prostriedky na ňu vynaložené, hoci by išlo o prostriedky (alebo len ich časť) použité zo spoločného majetku. Veci získané výmenou za vec alebo z výťažku z predaja veci, ktorá bola vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov, sú naďalej vo výlučnom vlastníctve tohto manžela (tzv. transformácia veci). Všetky ostatné veci, okrem výnimiek uvedených vyššie, zásadne patria do bezpodielového spoluvlastníctva, teda predovšetkým všetky príjmy a úspory z pracovného alebo iného na jeho roveň postaveného pomeru, z podnikateľskej činnosti, úspory, výhry, výnosy z majetku manželov a pod.

4.3 Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. Pojem „bežná vec“ nie je v Občianskom zákonníku definovaný, preto pri ich posudzovaní treba vychádzať z okolností konkrétneho prípadu, s prihliadnutím na povahu a hodnotu veci, na účel, na ktorý obvykle slúži, na zamýšľanú dispozíciu ňou a pod. Za bežné možno považovať také veci, ktoré sú pri hospodárení s určitou vecou bežné a obvyklé, ktoré sa pravidelne opakujú a ktoré sa nevymykajú z rámca obvyklého hospodárenia s vecou. Bežnými vecami budú napríklad nákupy spotrebných predmetov do domácnosti, potravín, ošatenia, platenie nájomného, plnenie rôznych pravidelných platobných povinností (napr. nájom, poplatky za médiá) a pod.

4.4 Trvanie bezpodielového spoluvlastníctva je zásadne viazané na trvanie manželstva a zaniká zánikom manželstva, vrátane rozhodnutia súdu o rozvoде manželstva. Ak bezpodielové spoluvlastníctvo zanikne, vykoná sa jeho vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z § 143 Občianskeho zákonníka predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je spoločný majetok manželov a majetkové vzťahy, ktoré vznikli v priebehu manželstva medzi spoločným majetkom manželov a výlučným majetkom každého z manželov. Už zo samotného pojmu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyplýva, že sa netýka vzájomných majetkových vzťahov ako výlučných vlastníkov a ani ich vzájomných záväzkových vzťahov. Ak sa niektorý z manželov na úkor druhého bezdôvodne obohatil, potom tieto jeho nároky nemôžu byť vyporiadané v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

5. Súd prvej inštancie, berúc do úvahy vyššie uvedené, konštatoval, že k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej by v danom prípade mohlo dôjsť kedykoľvek, bez ohľadu na rozvod manželstva strán sporu, resp. bez ohľadu na zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda aj v priebehu trvania manželstva, ak by sa jednalo o výlučné finančné prostriedky žalobcu na bankovom účte použité žalovanou na jej osobný majetok. Takýto nárok by nepatrilo do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, lebo by šlo o iný právny nárok voči žalovanej (vydanie bezdôvodného obohatenia).

6. Plnenie bez právneho dôvodu ako jednej zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia je založené na tom, že zúčastneným osobám chýba od počiatku právny vzťah, ktorý by zakladal právny nárok na predmetné plnenie, ktoré môže spočívať napríklad v tom, že bolo niečo dané alebo bolo v prospech niekoho konané. S poukazom na vykonané dokazovanie sa súd prvej inštancie nestotožnil s právnou argumentáciou žalobcu, keď v konaní bolo preukázané, že žalovaná po vzniku manželstva v roku 2003 mala dispozičné právo k bankového účtu (k nemu vydaným platobným a kreditným kartám), ktorého zriadenie vyžadovalo aktívne konanie žalobcu a udelenie týchto práv (súhlas s nimi) priamo v banke, v ktorej je bankový účet vedený na meno žalobcu. Podľa názoru súdu prvej inštancie došlo medzi stranami sporu k platnému uzavretiu dohody o nakladaní s týmito finančnými prostriedkami (s prostriedkami na bankovom účte nakladali ako so spoločnými), a to konkludentným spôsobom. Bolo nesporné, že žalobca o využívaní dispozičného práva žalovanej k bankovému účtu vedel, s jeho užívaním vyjadril súhlas (i keď po zániku manželstva tvrdí bez náležitého preukázania opak), a to až do augusta 2017, kedy ho žalovaná vyzvala na úhradu zostatku kúpnej ceny vo výške 29.811 eur podľa Kúpnej zmluvy zo dňa 9.11.2016, na podklade ktorého vykonal žalobca zápočet a vyzval žalovanú na vydanie bezdôvodného obohatenia v žalovanej sume. Žalovaná tak vykonávala dispozičné práva v bankovom účte jednak z titulu trvania manželstva a zákonnej prezumpcie, že majetok a príjem nadobudnutý počas manželstva patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a jednak na základe konkludentne uzavretej dohody so žalobcom, v dôsledku čoho sa na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatila. Okrajovo poukázal tiež na skutočnosť, že je potrebné prihliadnuť na predchádzajúce trvanie manželstva, počas ktorého došlo k udeleniu dispozičných práv žalovanej, a teda tomu zodpovedajúcemu sa správaniu a dohode strán, ktorého zmena bola zapríčinená rozvodom manželstva strán sporu. Mal za to, že existoval právny titul (právny vzťah) medzi stranami sporu, ktorý oprávňoval žalovanú na dispozíciu s prostriedkami na bankovom účte, a teda nemohlo súčasne dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej titulom získania prospechu bez právneho dôvodu.

7. Žalobca zároveň podľa súdu prvej inštancie v konaní hodnoverným spôsobom nepreukázal výlučné vlastníctvo prostriedkov na bankovom účte a teda skutočnosť, že tieto nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Skutočnosť, že bankový účet bol v danom čase počas trvania manželstva vedený len na meno žalobcu, nepreukazuje jeho výlučne vlastníctvo prostriedkov, a to s ohľadom na existenciu a trvanie manželstva strán sporu v období od 30.8.2003 až do 14.11.2016, teda aj v rozhodnom období od 09/2014 až 09/2015, za ktoré obdobie vydanie bezdôvodného obohatenia požaduje. Zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu nebolo sporné, že žalovaná ako spoludisponent mala dispozičné právo k účtu (vydaním kariet k nemu na meno žalovanej), ktoré jej zriadil žalobca a bola oprávneným držiteľom platobných a kreditných kariet vydaných na jej meno, v dôsledku čoho samotná dispozícia s prostriedkami na bankovom účte nie je neoprávnená. Žalobca svoje tvrdenia o tom, že akákoľvek transakcia na bankovom účte zo strany žalovanej počas trvania manželstva bola podmienená súhlasom žalobcu, a to buď výslovným alebo konkludentným, napr. tým, že sám dal podnet na jej realizáciu alebo ju dodatočne schválil, nijako nepreukázal, a to aj s odkazom na § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal teda za to, že dispozícia žalovanej s prostriedkami nebola obmedzená, žalovaná ako manželka žalobcu využívala dispozičné právo, ktoré jej udelil sám žalobca a žalobca nijak nevyužil svoje, príp. oprávnenie súvisiace s tým, že bol majiteľom bankového účtu, odobrať žalovanej dispozičné práva k bankovému účtu a príp. zablokovať karty tak, ako to napokon urobil neskôr. Rovnako žalobca nijak hodnoverne nezdôvodnil a nepreukázal skutočnosť, prečo práve ním vybrané a označené pohyby na výpise z bankového účtu považuje za neoprávnené transakcie žalovanej v ním uvedenom období 09/2014 až 09/2015, t. j. za trvania manželstva a ani skutočnosť, že tieto boli zrealizované žalovanou.

8. Skutkové tvrdenie, že žalobca bol výlučným vlastníkom bankového účtu ako aj peňažných prostriedkov nepreukazuje ani to, že žalobca v čase rozvodu manželstva deklaroval, že nemá žiaden príjem a že nadobudol majetok dedením po poručiťelke

D.. B. F. na základe dedičských osvedčení v rokoch 2001, 2004, 2005 a 2008. Rovnako žalobca nepreukázal, že uvádzané vklady v hotovosti v sume približne 60.000 eur boli jeho výlučné prostriedky získané dedením po poručiiteľke, ak ako sám tvrdil, iné príjmy nemal. Z predloženého výpisu z bankového účtu ani z dedičských osvedčení z uvedených rokov nemožno dovodiť, že na bankovom účte boli výlučné prostriedky žalobcu nadobudnuté dedením a nenachádzali sa na ňom aj finančné prostriedky patriace do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vrátane príjmov žalovanej, ktoré boli pripísané alebo vložené na tento bankový účet počas trvania manželstva.

9. Žalobca, ktorého zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať výlučné vlastníctvo k finančným prostriedkom na bankovom účte, toto bremeno neunesol a uvedené skutkové tvrdenie tak nepreukázal, preto súd prvej inštancie vychádzal z toho, že na bankovom účte šlo o finančné prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (a to aj v prípade, ak by došlo k zmiešaniu s výlučnými prostriedkami strán sporu), vo vzťahu ku ktorým vznesené nároky žalobcu majú byť riešené v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoде je každý z manželov oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Skutočnosť rozhodujúce pre posúdenie, či žalovaná s finančnými prostriedkami nakladala v rozpore s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, či boli použité žalovanou v súlade s § 144 a nasl. Občianskeho zákonníka alebo ich spotrebovala pre seba, môžu byť právne významné pre vyporiadanie týchto prostriedkov v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva po zániku manželstva. Súd prvej inštancie poukázal na ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že ak finančné prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov vybral jeden z manželov za trvania manželstva bez súhlasu druhého manžela a spotreboval ich pre seba, môžu byť tieto finančné prostriedky zaradené do BSM a vyporiadané v rámci vyporiadania BSM.

10. Žalobca podľa názoru súdu prvej inštancie rovnako hodnoverne nepreukázal, že vo vzťahu k vyznačeným platbám šlo o použitie a vynaloženie prostriedkov žalovanou na jej osobný majetok. Žalovaná v tomto konaní ako v konaní o rozvod a ÚPP preukazovala vynaloženie nákladov na spoločné účely (v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov) a na upokojuvanie bežných potrieb manželov a ich maloletej dcéry (i keď zvýšených, čo však ich použitie v takejto výške nijak nevylučuje s ohľadom na predchádzajúci vyšší životný štandard rodiny a jej príslušníkov), príp. upokojuvanie potrieb rodiny strán sporu, najmä na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku v BSM, napr. na náklady bývanie (vrátane nájmu a dodávky médií) a ostatné nevyhnutné životné náklady. Strany sporu viedli spoločnú domácnosť, najskôr vo V. a od r. 2008 v B. a žalovaná v konaní preukázala, že aj v rozhodnom období rokov 2014 a 2015 uhrádzala platby na spoločnú domácnosť.

11. Pokiaľ ide o jednotlivé žalobcom označené transakcie a prevody finančných prostriedkov na bankovom účte za trvania manželstva, má súd za to, že boli za trvania manželstva spotrebované so súhlasom oboch manželov a nešlo o prostriedky vynaložené na osobný majetok jedného z manželov alebo o prostriedky, s ktorými sa nakladalo v rozpore s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka (porovnaj R 6/1972).

12. Nad rámec toho súd prvej inštancie uviedol, že aj za predpokladu, ak bolo v konaní preukázané žalobcovu výlučné vlastníctvo prostriedkov na bankovom účte, pokiaľ tieto prostriedky boli vynaložené na počas manželstva na spoločné účely (v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov) a boli by nimi hradené náklady na upokojuvanie bežných potrieb strán, príp. rodiny strán sporu (teda by boli použité najmä na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku v bezpodielového spoluvlastníctva manželov) tak, ako podľa názoru súdu preukázala žalovaná, má žalobca právo domáhať sa ich spätnej úhrady v súlade so zásadami vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po zániku manželstva.

13. V súvislosti s posudzovaním použitia výlučných peňazí na bežnú spotrebu poukázal súd prvej inštancie na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo/1030/2008, z ktorého vyplýva, že ak sú peniaze výlučne patriace jednému manželovi vynaložené na bežnú spotrebu (napr. na dovolenku, potraviny a pod.) nemožno za taký výnos do spoločného hospodárenia požadovať náhradu. Náhrada za prostriedky vnesené do spoločného majetku manželov prichádza do úvahy iba v tých prípadoch, keď sú použité súčasne so spoločnými prostriedkami manželov na obstaranie určitej veci a to za predpokladu, že takáto vec ku dňu zániku BSM existuje, resp. nebola spotrebovaná, či nestratila hodnotu. Poukázal

aj na judikát Najvyššieho súdu ČSSR zo dňa 3.2.1972, sp. zn. Cpj. 86/1971 (R 42/1972), podľa ktorého ak bola nejaká vec získaná za trvania manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva sčasti za prostriedky len jedného z manželov, za podmienok uvedených v § 143 Občianskeho zákonníka patrí do bezpodielového spoluvlastníctva.

14. Vzhľadom uvedené, súd prvej inštancie za použitia § 144, § 145 ods. 1, ods. 2, § 148, § 149 ods. 1, ods. 2, § 150, § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko mala v spore plný úspech.

15. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Po rekapitulácii dôvodov žaloby, uviedol, že v konaní bolo nad všetku pochybnosť preukázané, že počas manželstva so žalovanou nemal žiadne príjmy, ktoré by mohli patriť do masy BSM. Finančné prostriedky, ktoré boli na predmetnom bankovom účte, boli výlučne v jeho vlastníctve a pochádzali z dedičstva, resp. transformácie majetku z neho nadobudnutého. Považoval za nesprávny a nedôvodný záver súdu prvej inštancie uvedený v odseku 47. rozsudku, na ktorom založil rozhodnutie a v ktorom uviedol, že „žalobca v konaní hodnoverným spôsobom nepreukázal výlučné vlastníctvo prostriedkov na bankovom účte a teda skutočnosť, že tieto nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Skutočnosť, že bankový účet bol v danom čase počas trvania manželstva vedený len na meno žalobcu, nepreukazuje jeho výlučné vlastníctvo prostriedkov, a to s ohľadom na existenciu a trvanie manželstva strán sporu v období od 30.8.2003 až do 14.11.2016, teda aj v rozhodnom období od 09/2014 až 09/2015, za ktoré obdobie vydanie bezdôvodného obohatenia požaduje. Zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu nebolo sporné, že žalovaná ako spoludisponent mala dispozičné právo k účtu (vydaním kariet k nemu na meno žalovanej), ktoré jej zriadil žalobca a bola oprávneným držiteľom platobných a kreditných kariet vydaných na jej meno, v dôsledku čoho samotná dispozícia s prostriedkami na bankovom účte nie je neoprávnená.“ Mal za to, že v konaní hodnoverne a nad všetky pochybnosti preukázal, že prostriedky, ktoré boli na predmetný účet vložené alebo na účet prišli, boli výlučne z majetku získaného dedením, resp. sú transformáciou takéhoto majetku (nakoľko v rozhodnom období nemal žiaden iný príjem). Uvedené, pre odstránenie pochyb súdu prvej inštancie, preukazoval osvedčením o dedičstve sp. zn. 2D/299/2010, Dnot 27/2010, ako i následnou Kúpnu zmluvou uzatvorenou medzi žalobcom a F. L. B., dňa 12.10.2011, ktorej predmetom bol prevod zdedených nehnuteľností a s ňou súvisiacimi vkladmi na účet žalobcu v celkovej výške najmenej 167.000 eur (Osvedčenie o dedičstve sp. zn. 2D/299/2010, Dnot 27/2010, Kúpna zmluva zo dňa 12.10.2011, Potvrdenia o vklade). Zastával názor, že v prípade, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce tri podmienky, je možné konštatovať, že uniesol dôkazné bremeno preukázania pôvodu prostriedkov na účte: (1) žalobca disponoval výlučnými prostriedkami, ktoré následne vložil na svoj účet, (2) žalobca nemal iný zdroj príjmov, ktorý by tvoril súčasť BSM (napríklad mzdu alebo príjmy z podnikania), (3) žalovaná nevkladala na bankový účet spoločné prostriedky alebo prostriedky spadajúce do BSM. Ad (1) teda zdroj výlučných prostriedkov žalobcu a ich vklad na účet preukázal; mal za to, že v plnej miere preukázal, že uvádzané vklady v hotovosti vo výške približne 60.000 eur boli výlučne prostriedky získané dedením, resp. transformáciou zdedeného majetku. Ad (2) nakoľko sa jedná o negatívne tvrdenie, žalobcu zaťažuje len bremeno tvrdenia. Nakoľko sa v zmysle ustálenej judikatúry neexistencia určitej skutočnosti nepreukazuje, dochádza k prenosu dôkazného bremena na žalovanú, avšak žalovaná v priebehu konania nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval existenciu akýchkoľvek príjmov žalobcu, ktoré by mohli tvoriť súčasť BSM. Ad (3) ako žalovaná uviedla (odsek 3. odôvodnenia rozsudku), jej príjmy z podnikania vkladal na predmetný účet žalobcu v hotovosti. Nakoľko žalovaná tvrdí, že na účet boli vkladané príjmy z jej podnikateľskej činnosti, zaťažovalo ju dôkazné bremeno na preukázanie tohto tvrdenia. Súd prvej inštancie však vychádzal len z jej tvrdenia, ktoré nebolo žiadnym spôsobom preukázané. V rámci odseku 26. odôvodnenia síce uviedol, aký zisk dosahovala spoločnosť žalovanej, a že jej tento zisk bol vyplatený, neskúmal však ďalej to, akým spôsobom s uvedenými prostriedkami žalovaná nakladala. Samotná existencia vyplateného zisku v prospech žalovanej žiadnym spôsobom nepreukazuje, ako ďalej s danými prostriedkami nakladala, a už vôbec nie to, že ich vložila na účet žalobcu. V rámci rozsudku nie je možné identifikovať ani náznak dôkazu, prípadne argumentácie súdu prvej inštancie, z ktorej by vyplývalo, že žalovaná predmetný zisk vložila na účet žalobcu. Súd prvej

inštancie však z neznámych dôvodov dospel k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie pôvodu prostriedkov zaťažuje výlučne žalobcu. Nebolo mu zrejmé, prečo na jednej strane súd prvej inštancie uviedol napriek predloženým dôkazom názor, že nie je možné identifikovať, či prostriedky, ktoré na účet vložil žalobca, sú jeho výlučnými prostriedkami a na strane druhej sa uspokojil s nepodloženým tvrdením žalovanej o tom, že na účet žalobcu vkladala príjmy zo svojej podnikateľskej činnosti. Uvedené selektívne hodnotenie tvrdení strán sporu a predložených dôkazov, spolu s absolútne nesprávnym chápaním toho, ktorú stranu v danom prípade zaťažuje povinnosť uniesť dôkazné bremeno, v konečnom dôsledku viedla k tomu, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu ustáleniu skutkového stavu a následne i k neprávnomu právnemu posúdeniu veci. Zo skutočnosti, že žalobca zriadil žalovanej prístup k predmetnému účtu nevyplýva, že by týmto úkonom došlo k transformácii prostriedkov na ňom, a tieto sa stali predmetom masy BSM. Na podporu tohto názoru poukázal na závery súdnej praxe, napríklad na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.1.2018, sp. zn. 8Co/117/2017, podľa ktorého „V nadväznosti na odvolacie námietky žalobcu odvolací súd uvádza, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie, že samotným prevodom výlučných finančných prostriedkov žalobcu nadobudnutých pred uzavretím manželstva z jeho účtu na iný účet, na ktorom sa nachádzali i spoločné prostriedky manželov nadobudnuté po uzavretí manželstva, nedošlo k ich transformácii na prostriedky tvoriace masu BSM (bod 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Keďže išlo o výlučné prostriedky žalobcu nadobudnuté pred uzavretím manželstva, tieto netvoria masu BSM, a to bez ohľadu na to, či boli vedené na účte (žalobcu), na ktorom sa nachádzali i spoločné prostriedky manželov. Samotná skutočnosť, že žalovaná potvrdila, že na tento účet jej chodila mzda, neznamená, že všetky prostriedky na tomto účte sa nachádzajúce tvoria masu BSM.“ Z uvedeného vyplýva, že samotná skutočnosť, že žalovaná mala k predmetnému účtu dispozičné právo, neznamená, že by sa výlučné prostriedky, ktoré na bankový účet vložil žalobca, automaticky stali súčasťou masy BSM. Taktiež nie je možné vyvodiť, že v prípade, ak bolo žalovanej udelené dispozičné právo ku karte k účtu, nastala týmto úkonom transformácia výlučného vlastníctva žalovaného na súčasť masy BSM. V prípade, ak by sa odvolací súd nestotožnil s uvedeným, poukázal na ustálenú judikatúru, ktorá uvádza, že v prípade, ak „jeden z manželov za trvania manželstva vybral z vkladnej knižky peňažné prostriedky, ktoré boli predmetom BSM, nesie dôkazné bremeno o tom, že ich použil v súlade s § 144 a nasl. OZ, teda najmä na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku v BSM.“ Dôkazné bremeno o použití dôkazných prostriedkov v tomto prípade zaťažuje žalovanú, ktorá toto v konaní neuniesla. Súd prvej inštancie síce v tomto konaní vychádza z judikatúry, v zmysle ktorej nie je možné žiadať náhradu za peňažné prostriedky jedného z manželov, použité na bežnú spotrebu v rámci spoločného hospodárenia, zmyslom daného rozhodnutia však v žiadnom prípade nebol zámer aprobovať stav, v rámci ktorého dôjde zo strany jedného z manželov k použitiu prostriedkov v rozsahu značne prevyšujúcom obvyklú spotrebu. Okrem toho, ako súd prvej inštancie správne uviedol v rámci odseku 26. odôvodnenia, spoločnosť žalovanej dosahovala nezanedbateľný zisk, ktorý si žalovaná vyplácala. V rámci konania nebolo preukázané, ako žalovaná s uvedenými prostriedkami naložila. Z doteraz preukázaného skutkového stavu teda možno konštatovať to, že žalovaná spotrebúvala v značnej miere výlučné prostriedky žalobcu, a to napriek tomu, že sama mala dostatočný zdroj príjmov, ktorým sa na spoločnom hospodárení mohla podieľať. Z uvedeného zjavne vyplýva, že sa nejedná o totožnú skutkovú situáciu, z akej vychádzal Najvyšší súd ČR v rozhodnutí sp. zn. 22Cdo/1030/2008. Poukázal tiež na nesprávne právne posúdenie uvedené v odseku 50. rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie uviedol: „Žalobca podľa názoru súdu rovnako nijak hodnoverne nepreukázal, že vo vzťahu k vyznačeným platbám šlo o použitie a vynaloženie prostriedkov žalovanou na jej osobný majetok.“, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedenú ustálenú súdnu prax, dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní použitia finančných prostriedkov zaťažuje žalovanú. Žalobca s poukazom na doteraz uvedenú judikatúru taktiež nesúhlasil s tvrdením uvedeným v odseku 51. rozsudku, kde súd prvej inštancie uviedol, že jednotlivé žalobcom označené transakcie a prevody finančných prostriedkov na bankovom účte za trvania manželstva boli spotrebované so súhlasom oboch manželov; žalobca mal za to, že žalovaná predmetné finančné prostriedky nepoužila s jeho súhlasom a taktiež s nimi nemohla nakladať v súlade s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko, napriek skutočnosti, že boli na bankovom účte, kde mali prístup obaja manželia, boli výlučne jeho vlastníctvom a žalovanej k ich použitiu súhlas nedal.

16. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Žalobca inicioval súdny spor, avšak dôkazné bremeno a zodpovednosť za svoju procesnú aktivitu, či pasivitu sa snaží prenášať na žalovanú, resp. súd prvej inštancie. Už v žalobe ako dôkaz predkladá nič nehovoriaci výpis z účtu č. XXXXXXXXXXXXXXXX v B. T. s vyznačenými debetnými operáciami, bez bližšej logickej, skutkovej a právnej argumentácie, prečo práve označené pohyby považuje za neoprávnené

transakcie žalovanej a ako dospel k záveru, že ich mala realizovať žalovaná. Zámerne však neuvádza právne relevantné skutočnosti ako napr., že žalovaná je spoludisponentom k účtu ako i k ďalšiemu účtu v B. T. na žalobcove meno a že platobné karty, ktorých použitie žalovanou sa snažil bez právneho a skutkového podloženia rozporovať, sú vydané na meno žalovanej. Svojimi zámerne nekompletnými vyjadreniami a zavádzajúcimi tvrdeniami zaťažuje súd i žalovanú, ktorá napriek tomu, že už na rozdiel od žalobcu nemá prístup k údajom k účtu, musí tieto nepravdy, resp. dezinformácie hodnoverne vyvracať. Napriek tomu na pojednávaní dňa 12.6.2019 nenavrhol okrem jej výsluchu žiadne ďalšie dôkazy, a to ani potom, ako súd prvej inštancie stranám uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, v zmysle ktorého vyplynulo, že doposiaľ žalobca nepreukázal výlučné vlastníctvo prostriedkov na účte a teda súd prvej inštancie nebude vykonávať ňou navrhované dôkazy, kým túto právnu skutočnosť žalobca nepreukáže. Napriek tomu žalobca do ďalšieho pojednávania o 4 mesiace dňa 16.10.2019 nedoložil žiadne dôkazy, neurobil tak ani priamo na pojednávaní, na ktorom sa realizoval len jej výsluch, ktorý v tomto smere nič nepreukázal. Žalobca nemal návrhy na doplnenie dokazovania ani po poučení v zmysle § 154 C. s. p., a preto nevidela žiadny právny dôvod, prečo by sa mal odvolací súd zaoberať dodatočne v odvolacom konaní predloženými listinami, prípadne na ne prihliadať; všetky tieto listiny podľa ich obsahu mohli byť predložené v konaní pred súdom prvej inštancie. Navyše ani tieto dodatočne doložené listiny nepreukazujú žalobcove výlučné vlastníctvo všetkých prostriedkov na účte, ale len skutočnosť, že žalovaná na účet, ku ktorému mala dispozičné právo a viedli ho ako manželia ako účet spoločný, vedome vkladal aj jeho výlučné prostriedky, hoci si mohol, tak ako to urobil v januári 2015 pred odchodom žalovanej zo spoločnej domácnosti, zriadiť osobitný účet, ku ktorému by žalovaná prístup nemala. Výbery ani použitie prostriedkov z tohto účtu však žalobca do augusta 2017, t. j. keď bol žalovanou vyzvaný na zaplatenie zostatku kúpnej ceny za podiel na nehnuteľnosti, nespochybňoval ani nenamietal. Nenamietal ich ani potom ako v októbri 2015 zrušil žalovanej dispozičné právo k účtu. Preto vnímala toto konanie za vykonštruované a účelové, čo žalobcova dubiózna dôkazná situácia len potvrdzuje. Stotožnila sa teda s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno vo viacerých relevantných aspektoch: nepreukázal, že prostriedky na účte boli výlučne jeho vlastníctvom; z listín predložených žalobcom v prvoinštančnom konaní (bankový výpis a dedičské rozhodnutia) a v odvolacom konaní (kúpna zmluva a vklady na účet) nemožno dovodiť, že na účte boli výlučne žalobcove finančné prostriedky, resp. nenachádzali sa na ňom aj finančné prostriedky patriace do masy BSM, vrátane príjmov žalovanej; manželstvo žalobcu a žalovanej trvalo od roku 2003; odvtedy mala žalovaná aj dispozičné právo k účtu, pričom manželia nakladali s prostriedkami na účte ako so spoločnými, jednak z titulu existencie manželstva a zákonnej prezumpcie, že majetok a príjem nadobudnutý počas manželstva patri do BSM a jednak z titulu dohody so žalobcom, resp. žalobcom udeleného dispozičného práva žalovanej k účtu a to až do októbra 2015, kedy žalobca dispozičné právo žalovanej zrušil. Nepreukázal, že by disponovala týmito prostriedkami neoprávnene, práve naopak bola to žalovaná, ktorá predložením platobných kariet vydaných k účtu na jej meno, preukázala, že ako spoludisponent mala dispozičné právo k účtu, čo žalobca nemohol rozporovať, takže nepotrebovala ďalší právny titul, či duplicitný súhlas žalobcu na použitie týchto prostriedkov; získala ho zriadením dispozičného práva k účtu - aktívnym konaním žalobcu a vydaním platobných kariet k účtu bankou, v dôsledku čoho dispozícia s prostriedkami na účte nemohla byť z jej strany neoprávnená a teda nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej titulom získania prospechu bez právneho dôvodu. Nepreukázal, že by ich nepoužila v súlade so zákonom o rodine; bola to žalovaná, ktorá v tomto konaní ako i v konaní o rozvod a UPP preukázala, že prostriedky z účtu použila v súlade §145 Občianskeho zákonníka a ustanoveniami zákona o rodine na spoločné účely a na uspokojovanie bežných potrieb rodiny, nakoľko z nich v rozhodnom období 2014, 2015 hradila bežné výdavky členov rodiny, nájomné, poplatky za médiá, potraviny, ošatenie, školské potreby maloletej atď., nakoľko ich nehradil žalobca; takže žalovaná nezískala žiadny majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, nakoľko v danom prípade nedošlo k plneniu bez právneho dôvodu;

k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej by mohlo dôjsť jedine v prípade, ak by sa jednalo o výlučné finančné prostriedky žalobcu a ona by tieto finančné prostriedky použila na svoj osobný majetok. Žalobca tiež namietal nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie spočívajúceho v tom, že žalobca hodnoverným spôsobom nepreukázal výlučné vlastníctvo prostriedkov na bankovom účte a teda skutočnosť, že nepatria do BSM. Opätovne sa pokúša vyčleňovaním časti reality potlačiť komplexný obraz. Zo žalobcom predložených dokumentov je zrejmá len jedna výpovedná hodnota a to, že na účet vkladal aj prostriedky pochádzajúce z dedičstva, resp. z predaja zdedeného majetku. Žalobcom predložená dokumentácia však nevypovedá o pôvode celej masy finančných prostriedkov na účte ani o všetkých vkladoch na účet. Ani oneskorene, po skončení dokazovania, predložené listiny (sčasti nečitateľné a teda bez výpovednej hodnoty) nepredstavujú dôkazy, ktoré by pokryli celý

objem finančných prostriedkov na účte a prelomili zákonnú prezumpciu existencie BSM založenú trvaním manželstva. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie ním predložené dôkazy vyhodnotil ako nedostatočné, resp. nepreukazujúce ním tvrdené skutočnosti ohľadne pôvodu finančných prostriedkov na účte, avšak napriek tomu, že konanie prebiehalo 2 roky a na pojednávaní dňa 12.6.2019 potom, ako súd prvej inštancie stranám uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci a ani na ďalšom pojednávaní dňa 16.10.2019 nedoložil žiadne ďalšie dôkazy, hoci celkom zjavne, vzhľadom na dlhoročnú existenciu manželstva, počas ktorého na tento účet prostriedky opakovane plynuli a opakovane sa priebežne odčerpávali a vzhľadom na vysoký životný štandard rodiny, nevyčerpal všetky možnosti ako preukázať objem finančných prostriedkov plynúcich na tento účet. Tieto dôkazy by však nemohli preukázať ním tvrdené skutočnosti, resp. by preukazovali iný ako žalobcom želaný skutkový stav. Preto sa nestotožnila s názorom žalobcu ohľadne selektívneho hodnotenia tvrdení strán a predložených dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. Práve naopak je to žalobca, ktorého vyjadrenia sú absolútne, avšak dôkazy predkladá selektívne. Hovorí o všetkých finančných prostriedkoch na účte, avšak predkladá len zlomok dokumentov, ktoré sa účtu týkajú. Napriek tomu očakáva od súdu prvej inštancie, že zo selektívnych dôkazov poskladá tú verziu reality, ktorú si želá; toto nie je povinnosťou súdu ani žalovanej. Žalovaná na rozdiel od žalobcu predložila dostatok dôkazov a návrhov na vykonanie dokazovania na preukázanie jej tvrdení. Mnohé neboli vykonané práve preto, že vzhľadom na dubióznu dôkaznú situáciu žalobcu boli predčasné, resp. nadbytočné, takže nesúhlasila so zámerom žalobcu, aby svojou aktivitou mala suplovať žalobcovu pasivitu. Žalobcom zvolenú citáciu z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8C0/117/2017 nepovažovala za vhodnú vzhľadom na odlišný skutkový i právny stav a taktiež na nesprávnu aplikáciu a interpretáciu v ňom uvedených právnych viet. V citovanom rozsudku sa riešilo vyporiadanie BSM, teda ustálenie celej masy BSM a pomer jej rozdelenia v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka, zatiaľ čo v tomto spore sa rieši bezdôvodné obohatenie. Žalobcom zriadené dispozičné právo žalovanej k účtu bez akýchkoľvek pochyb znamená, že dispozícia s prostriedkami na účte nemohla byť z jej strany neoprávnená, ako na počiatku nepravdivo tvrdil žalobca a teda nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohateniatulom získania prospechu bez právneho dôvodu. Takže v tomto bode žalobca zámerne alebo nevedome zavádza tým, že na podklade uvedenej citácie z rozsudku nesprávne interpretuje závery súdu prvej inštancie týkajúce sa vyhodnotenia právnych a skutkových dôsledkov zriadenia a realizácie dispozičného práva žalovanej k účtu. Aj v ďalšej časti odvolania žalobca odkláňa pozornosť od predmetu sporu, ktorým je bezdôvodné obohatenie a nie vyporiadanie BSM. V prípade vyporiadania BSM sa rieši všetok majetok manželov, čo sa v danom prípade nedeje. Taktiež neobstojí žalobcovo tvrdenie, v zmysle ktorého spotrebovávala výlučne prostriedky žalobcu, zatiaľ čo mala dostatočný zdroj príjmov; jej príjem po zdanení sa týkal rokov 2010 až 2012, nie rokov 2014 až 2015, ktoré žalobca v konaní rozporuje a kedy príjem nedosahovala. Žalovaná všetky prostriedky, ktoré vybrala z účtu použila v súlade s § 144 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákonom o rodine na bežnú spotrebu a výživu, ktorá bola primeraná vzhľadom na vysoký štandard rodiny. Napriek tomu, že žalobca nepreukázal, že žalovaná čo i len jedno euro použila na svoj osobný majetok; ona v konaní preukázala, že ňou hradené výdavky na bežné výdavky rodiny, výživu a potreby maloletej boli v oveľa vyššej miere ako objem finančných prostriedkov vybraných z účtu. To, že žalobca predložené dôkazy žalovanou ignoruje, nijako neuberá na vyššie uvedené preukázaných faktoch.

17. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že dôkazy označené v odvolaní predložil v súlade s § 366 C. s. p.; uvedené dôkazy bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, nakoľko dôkazy obdržal od svojej sestry F. L. B. tesne pred podaním samotného odvolania. Súhrne k dôvodom vyjadrenia žalovanej konštatoval, že nemal v rozhodnom období žiaden príjem; mal za preukázané, že všetky finančné prostriedky vedené na predmetnom účte pochádzali výlučne z dedičstva žalobcu, resp. boli transformáciou takto nadobudnutého majetku. Naopak, nakoľko žalovaná tvrdila i stále tvrdí, že na predmetný účet boli vkladané aj príjmy z jej podnikateľskej činnosti, zaťažovalo ju dôkazné bremeno na preukázanie tohto tvrdenia. Žalovaná však tieto tvrdenia žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázala. Žalobca naopak nad všetky pochybnosti preukázal pôvod prostriedkov na účte. Zo skutočnosti, že žalovanej zriadil prístup k predmetnému účtu nevyplýva, že by týmto úkonom došlo k transformácii prostriedkov na ňom, a tieto sa stali predmetom masy BSM. Z uvedeného rovnako nevyplýva to, že žalovanej udelil bezvýhradný súhlas s disponovaním všetkými prostriedkami na predmetnom účte a teda i prostriedkami, ktoré boli jeho výlučným vlastníctvom. Čo sa týka použitia finančných prostriedkov, opätovne poukázal na ustálenú judikatúru, ktorú je bezvýhradne možno aplikovať i v tomto prípade a z ktorej vyplýva, že v prípade ak „jeden z manželov za trvania manželstva vybral z vkladnej knižky peňažné prostriedky, ktoré boli predmetom BSM, nesie dôkazné bremeno o tom, že ich použil v súlade s §144 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda najmä na bežnú spotrebu alebo

na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku v BSM. Z uvedeného tak vyplýva, že dôkazné bremeno týkajúce sa použitia predmetných finančných prostriedkov je na strane žalovanej, ktorá ho v konaní neuniesla. Taktiež mal za to, že rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.1.2018, sp. zn. 8Co/117/2017 bolo aplikované správne, nakoľko z neho explicitne vyplýva, že „samotná skutočnosť, že žalovaná mala k predmetnému účtu dispozičné právo, neznamena, že by sa výlučné prostriedky, ktoré na bankový účet vložil žalobca, automaticky stali súčasťou masy BSM“. Uvedené sa tak v značnej miere vzťahuje na skutkový stav, ktorý je predmetom tohto konania, nakoľko žalovaná neoprávnene manipulovala s jeho výlučným majetkom a ako už uviedol, napriek skutočnosti, že mala k predmetnému účtu vydané bankové karty na jej meno, táto skutočnosť nezakladá oprávnenie žalovanej disponovať s výhradným majetkom žalobcu bez jeho súhlasu. Žalobca sa tak žiadnym spôsobom nesnažil odkloniť pozornosť od predmetu sporu, ktorým je bezdôvodné obohatenie, ako to tvrdí žalovaná; naopak snažil sa podporiť svoje tvrdenia ustálenou súdnou praxou týkajúcou sa prípadov, v ktorých je bez súhlasu vlastníka disponované s jeho výlučným majetkom nepatriacim do masy BSM, ako to bolo aj v tomto prípade.

18. Žalovaná v odvolacej duplike v súvislosti s novými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom v odvolacom konaní, nesúhlasila so žalobcovým postojom, nakoľko nie je primárne dôležité, čo predložil, ale čo tým chcel preukázať. Pokiaľ chcel preukázať pôvod časti prostriedkov na účte č. XXXXXXXXXXXXXXXX v B. T., tak túto skutočnosť mohol a vedel preukázať aj bez kooperácie so svojou sestrou, napr. predložením výpisov z účtu, kde sú uvedené všetky informácie o odosielateľovi i správe pre príjemcu. Prečo to neurobil, keď mal túto možnosť minimálne od roku 2017, kedy podal žalobu. Navyše ako už viackrát uviedla, predložená dokumentácia ani tieto listiny opätovne nič nevytvrdzujú o celkovej mase prostriedkov na účte ani o pôvode celkovej masy finančných prostriedkov na účte, aby prelomili zákonnú prezumpciu existencie BSM založenú trvaním manželstva (2003 až 2016). Nesúhlasila ani s nelogickým záverom žalobcu, že ním zriadené dispozičné právo žalovanej k účtu neznamena bezvýhradný súhlas s disponovaním všetkými prostriedkami na predmetnom účte. Toto nelogické vyhodnotenie žalobcu nevysvetľuje ani nepreukazuje, takže je pre ňu ťažko pochopiteľné, ako by bolo prakticky možné realizovať dispozičné právo k účtu, ktoré samo o sebe žiadne obmedzenia nezahŕňa a používať debetné a kreditné karty vydané na jej meno, ak by mali byť nejakým spôsobom limitované ďalším, t. j. duplicitným súhlasom žalobcu. Ak teda chcel žalobca použitie prostriedkov na účte limitovať, mohol tak kedykoľvek urobiť, ako to urobil dňa 7.1.2015, t. j. zriadil si ďalšie konto v B. T. (T.), na ktoré vložil z účtu finančné prostriedky v takej sume (15.000 eur), s ktorou nechcel, aby disponovala. Ako už uviedla v súvislosti s žalobcom citovanou judikatúrou, predmetom sporu je bezdôvodné obohatenie a nie vyporiadanie BSM. V prípade vyporiadania BSM sa rieši všetok majetok manželov, čomu sa žalobca evidentne bráni a snaží sa to týmto sporom obísť. Všetky prostriedky, ktoré vybrala z účtu, použila v súlade s § 144 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákonom o rodine na bežnú spotrebu a výživu, ktorá bola primeraná vzhľadom na vysoký štandard rodiny. Z predloženej dokumentácie je dokonca zrejmé, že ňou hradené položky na bežné výdavky rodiny, výživu a potreby maloletej boli v oveľa vyššej miere ako objem finančných prostriedkov vybraných z účtu, ktoré rozporuje žalobca. Zatiaľ, čo svoje dôkazné bremeno uniesla, žalobca nielen že nepreukázal, že čo i len jedno euro použila na svoj osobný majetok, ale ani jej dôkazy nevyvrátil.

19. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.8.2022 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

20. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcu v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C. s. p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k zamietnutiu žaloby založenom na závere, že žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatila. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na posúdenie relevantnosti tvrdení žalobcu na podporu podanej žaloby a žalovanej prednesených na jej obranu. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 C. s. p. súd prvej inštancie dospel k správny skutkovým záverom

a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o nedôvodnosti žalobcom uplatňovaného nároku proti žalovanej, ktorého sa domáhal titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

21. Pretože odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C. s. p.) a v podrobnostiach poukazuje na skutkové a právne zdôvodnenie rozhodnutia, v ktorom sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal so všetkými aspektmi predmetnej žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia.

22. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku rozviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania a uviedol stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, ako aj výsledky vykonaného dokazovania s tým, že citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na posudzovanú vec a z ktorých vyvodil právne závery a náležite ich vysvetlil; z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil prečo považoval žalobu za nedôvodnú; skutkové a právne závery súdu prvej inštancie tak nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku spĺňa požiadavky § 220 ods. 2 C. s. p. Za porušenie základného práva zaručeného v Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že súd prvej inštancie zjavne neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 165/2011).

23. Odvolací súd považuje predovšetkým za potrebné konštatovať, že žalobca v odvolaní žiadnu z prezentovaných námietok nespochybnil ťažiskový právny záver rozhodnutia súdu prvej inštancie, že skutková podstata bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu je poskytnutie plnenia jedným subjektom druhému subjektu, bez počiatocnej existencie akéhokoľvek právneho dôvodu tohto plnenia.

24. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dopĺňa, že v praxi o bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu môže vzniknúť v prípadoch poskytnutia plnenia osobe, o ktorej sa dlžník domnieva, že je veriteľom, plnenie tzv. nedlhu (teda plnenie domnelého dlhu, ktorý však vôbec neexistoval a pod.). Podstatným pojmovým znakom tohto prípadu bezdôvodného obohatenia je však vždy to, aby osoba poskytujúca plnenie nedisponovala subjektívnou vedomosťou o tom, že plní bez právneho dôvodu. Ak by osoba poskytujúca plnenie takouto vedomosťou preukázateľne disponovala, mohlo by takéto konanie byť posúdené ako dar. V praxi však bude zrejme mimoriadne náročné odlišiť takýto dar od plnenia bez právneho dôvodu (Občiansky zákonník II. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 1591). Taktiež judikatúra sa ustálila na tom, že nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého plnením bez právneho dôvodu zahrňujú predovšetkým nároky získané tým, že poskytnuté plnenie od počiatku nemalo právny dôvod (R 1/1979). Pokiaľ ide o skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ako majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu, je zrejmé, že k jej naplneniu okrem už uvedených podmienok dochádza vtedy, ak oprávnený z bezdôvodného obohatenia poskytoval obohatenému plnenie, na ktoré od počiatku (t. j. od okamihu, kedy ho oprávnený začal obohatenému poskytovať) nebol žiadny právny dôvod pre takéto plnenie za predpokladu, že o tom nemal subjektívnu vedomosť. Je teda nesporné, že predchádzajúca konkludentná dohoda sporových strán s nakladaním s finančnými prostriedkami na predmetnom účte žalobcu, v dôsledku ktorej bola žalovanej na jej meno vydaná bankomatová karta k tomuto účtu a to za aktívneho (vedomého) konania žalobcu; vylučuje bezdôvodné obohatenie žalovanej, ktoré mala získať na úkor žalobcu bez právneho dôvodu.

25. A pretože žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, s ktorými by sa nevyrovnal už súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolaciemu súdu sa javí úloha vysporiadať sa s ďalšími podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 C. s. p.) ako kontraproduktívna a neúčelná, keďže žalobcom prezentované „podstatné tvrdenia“ v odvolaní boli vo všetkých súvislostiach zodpovedané v presvedčivej argumentácii súdu prvej inštancie.

26. Posúdenie veci odvolacím súdom sa tak odráža v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Na uvedenom základe neboli, z povahy veci právne irelevantné odvolacie námietky žalobcu, spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mala vo veci plný úspech.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).